

METSKÜLA LASTEHOIU ÕPPEKAVA

Jõustub alates 01.08.2026

1. METSKÜLA LASTEHOIU ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID

Metsküla Lastehoid eesmärgiks on luua koostöös koduga hooliv ja arendav keskkond, kus laps saab õppida, mängida ja kasvada, tundes end turvaliselt ja väärtustatuna.

Tegemist on liitühmaga, kus õpivad ja tegutsevad koos lapsed enamasti vanuses 1,5-7 aastat.

Lastehoid juhindub oma tegevuses alusharidusseadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, kodukorrast ning teistest õigusaktidest.

Lastehoid tegutseb Metsküla külas, Saaremaa vallas.

Lastehoiu eripäraks on armas, kodune ja turvaline paik, kus lastel on hea olla. Väike rühm võimaldab õpetajatel/lapsehoidjatel igale lapsele individuaalselt läheneda - olla olemas lapse rõõmude ja murede juures ja tagada igale lapsele eduelamus.

Lastehoid asub ilusas maakohas, kus lastel on võimalik jalutada ja matkata mööda erinevaid radu ja ennast õues vabalt tunda.

Metsküla Lastehoiu kasvatustöö eesmärgiks on laps, kes:

- on aktiivne, uudishimulik ja õpivuiline;
- osaleb tegevustes iseseisvalt ja teeb valikuid;
- väljendab oma mõtteid, tundeid ja arvamusi erineval viisil;
- suudab suhelda ja teha koostööd teistega;
- kasutab esmaseid enesejuhtimise ja probleemilahenduse oskusi;
- tegutseb vastutustundlikult ning järgib kokkulepituid reegleid;
- hoolib endast, teistest ja keskkonnast;
- on omandanud algteadmised digiseadmete turvaliseks kasutamiseks;
- on valmis jätkama õppimist koolis.

2. ÜLDOSKUSTE TOETAMISE, ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Lastehoiu õppe- ja kasvatustegevus põhineb lapsekesksel, mängulisel ja turvalisel lähenemisel, mille eesmärk on toetada lapse terviklikku arengut ning valmistada teda ette eluks ja kooliks.

Õppe- ja kasvatustegevus toimub õppeaasta põhiselt. Õppeaasta kestab 1. septembrist kuni 31. augustini ning laste arengu toetamine toimub järjepidevalt aasta läbi.

Õppe- ja kasvatustegevust aasta-, projekti- või nädalaplaanide alusel, arvestades laste huve ja arengutaset.

Õppeaasta koosneb järgmistest perioodidest:

1) 1. september – 30. mai toimub õppe- ja kasvatustegevus planeeritud tegevuste kaudu, lähtudes aasta- ja nädalaplaanidest.

Õppeaasta alguses keskenduvad õpetajad/lapsehoidjad laste vaatlemisele ning nende arengu taseme ja huvide kaardistamisele. Juhul kui enamik lapsi on alles kohanemas, seatakse esikohale lapse kohanemise toetamine. Õppetegevusega alustatakse pärast seda, kui lapsed on kohanenud, kuid mitte hiljem kui oktoobrikuus.

2) 1.juuni - 31.august ei toimu õppetegevuse kavandamist. Suurema osa ajast tegutsevad lapsed õues ja olulisel kohal on laste vaba mäng ja tegevus. Õppe- ja kasvatustegevus põhineb Metsküla Lastehoiu õppekaval, mis on kooskõlas alushariduse riikliku õppekavaga. Õppeprotsess on lapsest lähtuv, arvestades iga lapse individuaalsust, arengutempot, huve ja erivajadusi. Rühma õppe- ja kasvatustegevus toimub kooskõlas rühma päevakavaga. Päevakava loob lapsele turvatunde ja rütmi, mille raames on lihtsam kujundada õppimiseks ja kasvamiseks sobivaid hetki ning tagab vahelduse ja tasakaalu nii puhkuse kui ka aktiivse tegevuse vahel. Päevakava koostamisel lähtutakse lapse vanusest, liikumisvajadusest ning tervist toetavast põhimõttest ning selle alusel tagatakse lastele piisav aeg vabamänguks, õppetegevuseks, õues viibimiseks, söömiseks ja puhkamiseks. Lastehoiu õpikeskkond on turvaline, esteetiline ja avatud. Õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi nii siseruumides kui ka õues, rakendades õpikeskkonnana kodukoha loodust ja kogukonda. Uue õppe- ja kalendriaasta alguses planeerib rühma meeskond tegevused, mis kajastuvad aastaplaanis. Iganädalaselt koostatakse nädalaplaan, kus kirjeldatakse tegevusi vastavalt tegevusvaldkondadele. Projektiplaani puhul nädalaplaani ei koostata, kõik projektiperioodi tegevused kajastuvad projektiplaanis. Aastaplaan on rühma töödokument ja soovi korral on sellega võimalik tutvuda rühmas. Nädalaplaan avalikustatakse lapsevanematele iga nädala lõpus.

2.1 Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

Õppe- ja kasvatustegevus lähtub alushariduse riiklikust õppekavast ning nüüdisaegsest õpikäsitusest, mille kohaselt laps on aktiivne õppija. Laps omandab teadmisi, oskusi ja hoiakuid läbi kogemuse, mängu, uurimise ja sotsiaalse suhtluse. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärk on toetada lapse terviklikku arengut ning kujundada eeldused elukestvaks õppeks ja toimetulekuks igapäevaelus.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel lähtutakse õppeaasta prioriteetidest ja järgmistest põhimõtetest:

- Laps on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes õpib tegutsedes, uurides, katsetades ja suheldes. Lapsele luuakse võimalused valikute tegemiseks, küsimuste esitamiseks ning oma ideede elluviimiseks.
- Õppimine on tähenduslik ja seotud lapse varasemate kogemustega. Õppeprotsessis toetatakse arusaamist, seoste loomist ja teadmiste rakendamist erinevates olukordades.
- Mäng on keskne õppimise viis. Õppetegevused on mängulised ning sisaldavad uurimist, avastamist ja probleemilahendust. Toetatakse lapse loomulikku uudishimu ja avastamisrõõmu.
- Lapse arengut toetatakse terviklikult, hõlmates füüsilist, kognitiivset, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut. Õppe- ja kasvatustegevused on lõimitud ning seostatud lapse igapäevaeluga. Tegevustes pööratakse erilist tähelepanu üldoskuste kujundamisele, sh enesejuhtimine, suhtlemine, koostöö, loovus ja probleemilahendus.

- Arvestatakse iga lapse arengut, võimeid, huve ja vajadusi. Tagatakse kaasav õpe ning vajadusel kohandatakse tegevusi ja keskkonda, et toetada kõiki lapsi.
- Õpikeskkond on turvaline, arendav, paindlik ja mitmekesine. Õppimine toimub nii rühmaruumis kui ka õues ning toetub vahetule kogemusele ja aktiivsele tegutsemisele.
- Õppe- ja kasvatustegevuse rikastamiseks kasutatakse digitehnoloogia võimalusi.
- Õppe- ja kasvatustegevus toimub koostöös laste, õpetajate/lapsehoidjate, tugispetsialistide ja vanemaga, kes on partner lapse arengu toetamisel.
- Õppe- ja kasvatustegevus on järjepidev ja eesmärgistatud. Õpetaja/lapsehoidja analüüsib ja hindab lapse arengut ning kohandab tegevusi vastavalt sellele.

2.2 Õpikäsitus ja tegevuste lõimimine

Õppimine on lapse loomulik tegevus, mis toimub mängu, uurimise, katsetamise ja suhtlemise kaudu. Õppe- ja kasvatustegevus lähtub nüüdisaegsest õpikäsitusest, mille kohaselt laps on aktiivne, uudishimulik ja võimekas õppija, keda kaasatakse võimalusel tegevuste planeerimisel.

Õppimine on tähenduslik protsess, mis toimub läbi kogemuse, mängu, uurimise ja sotsiaalse suhtluse.

Laps omandab teadmisi ja oskusi tegutsedes, katsetades, avastades ning seoseid luues.

Õppimine on seotud lapse varasemate kogemustega ning toimub tema jaoks arusaadavas ja tähenduslikus kontekstis.

Lapsehoidja roll on:

- luua turvaline ja arengut toetav õpikeskkond;
- märgata ja toetada lapse huve ning algatusi;
- suunata õppimist küsimuste, arutelude ja tegevuste kaudu;
- toetada lapse iseseisvust, enesejuhtimist ja refleksioon;
- püüda tagada igale lapsele eduelamus.

Õppetegevustes lõimitakse erinevaid valdkondi: keel ja kõne, matemaatika algteadmised, kunst ja loovus, muusika, liikumine, loodus- ja ühiskonnateadused. Lõimimise kaudu kujundatakse lapse terviklik maailmapilt ning seostatakse õpitu igapäevaeluga. Õpetamise aluseks on positiivne ja toetav õhkkond, mis soosib lapse osalust tegevuste kavandamisel ja koostööd eakaaslastega.

Tegevuste lõimimine on õppe- ja kasvatustegevuse lahutamatu osa ning see toimub lähtudes laste huvidest ja vajadustest igapäevategevuste raames. Lõimitud tegevustes käsitletakse samaaegselt erinevaid arenguaspekte ning need toimuvad nii mängulises õppes kui ka igapäevaelu situatsioonides, sealhulgas riietumisel, söömisel ja õues viibimisel. Lõimimist rakendatakse ka projektide ja teemade kaudu, mis lähtuvad laste huvidest ja kogemustest.

Õppetegevuste lõimimisel seostatakse uued teadmised lapse varasemate kogemustega ning luuakse seoseid erinevate õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade vahel. See toetab teadmiste rakendamist erinevates olukordades ning aitab kujundada lapsel terviklikku arusaama ümbritsevast keskkonnast.

Lõimitud õppe- ja kasvatustegevusi kavandatakse paindlikult, arvestades laste huve ja vajadusi ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi. Tegevused on mängulised, lapse aktiivset osalust toetavad, mitmekesised ning erinevaid meeli kaasavad.

Tegevused kohandatakse vastavalt laste arengutasemele ning kavandatakse avatud lahendustega, soodustades loovust ja mõtlemise arengut.

Lõimitud tegevuste rakendamisel arenevad lapse üldoskused ning õppimine toimub aktiivse tegutsemise, uurimise ja avastamise kaudu. Laps loob seoseid erinevate teadmiste ja kogemuste vahel ning kujundab terviklikku arusaama ümbritsevast maailmast.

3. 3-AASTASE JA 6-7-AASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

Eristatakse nelja üldoskuste rühma:

- 1) mänguoskused;
- 2) tunnetus- ja õpioskused;
- 3) sotsiaalsed oskused;
- 4) eneseregulatsiooni oskused.

Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi tegevuste kaudu, lõimides erinevaid valdkondi ja kasutades erinevaid õppeviise. Kuni kolmeaastaste laste puhul esitatakse kõik arengutulemused üldoskuste põhisel. Alushariduse õppekava läbimisel omandatud üldoskused on aluseks põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevuste ja ennast reguleeriva õppija kujunemisele.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel on 3-aastane laps omandanud:

Mänguoskused - oodatavad tulemused (3 a)

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

- Suudab väikeses grupis mängule keskenduda;
- kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid;
- jäljendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut;
- sooritab iseseisvalt mitu omavahel loogiliselt seotud mängulist toimingut;
- kutsub kaaslasi oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga;
- suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu;
- suudab järgida lihtsamaid mängureegleid.

Tunnetus- ja õpioskused - oodatavad tulemused (3 a)

Tunnetusoskus on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

- Tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega;
- suudab huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele keskenduda;
- mõistab lihtsamat kõnet;
- valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara;
- väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluses;
- suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele;
- oskab leida võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid tunnuseid;
- oskab objekte ühe tunnuse alusel rühmitada;
- suudab järgida lihtsat juhust;

- oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna.

Sotsiaalsed oskused - oodatavad tulemused (3 a)

Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslasi, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostoimet võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

- oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada;
- on huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada;
- osaleb täiskasvanuga ühistegevustes;
- saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest;
- loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos;
- jagab mõnikord asju ka teistega;
- algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust;
- oskab väljendada oma vajadusi ja soove.

Eneseregulatsiooni oskused - oodatavad tulemused (3 a)

Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

- tuleb toime vanematest eemalolekuga;
- tuleb toime ühelt tegevuselt teisele üleminekuga;
- suudab täiskasvanu toel lühikest aega soovitud edasi lükata ja oma käitumist pidurdada;
- suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega;
- saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega;
- paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma kohale.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel on 6-7 aastane laps omandanud:

Mänguoskused - oodatavad tulemused (6-7 a)

Mäng on lapse töö ning selles tuleb lasta tal särada – nii sünnib parim ja loomulikum õppimine. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

- suudab mängule keskenduda;
- kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid;
- rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi;
- näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust;
- algatab mängu ja arendab mängu sisu;
- täidab mängudes erinevaid rolle;
- suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega.

Tunnetus- ja õpioskused - oodatavad tulemused (6-7 a)

Tunnetusoskus on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

- suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda;
- saab kuulust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- suudab täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhust või korraldust;
- esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada;
- oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada;
- saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
- kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;
- kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.

Sotsiaalsed oskused - oodatavad tulemused (6-7 a)

Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslast, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavad ning lähtuda koostöötavast võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

- tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid, tahab ning julgeb suhelda;
- püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
- oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd, osutab ja küsib vajadusel abi;
- teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi;
- järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
- mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
- osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides;
- suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.

Eneseregulatsiooni oskused - oodatavad tulemused (6-7 a)

Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

- suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada;
- kavandab, algatab ja korraldab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni;
- suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda;
- oskab erinevates olukordades sobival viisil käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
- oskab täiskasvanu toel vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi;
- saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

3.1. Õppe- ja kasvatustöö peamised valdkonnad

Lastehoius toimuv õppe- ja kasvatustöö jaguneb enamasti järgmisteks valdkondadeks:

1. Mina ja keskkond
2. Keel ja kõne
3. Matemaatika
4. Kunst ja käeline tegevus
5. Muusika
6. Liikumine

Valdkondade koondtabel 6-7 aastased.

Mina ja keskkond - oodatavad tulemused (6–7 a)

- Toetada enesetunnetust ja ümbritseva mõistmist;
- suunata märkama, uurima, küsimusi esitama;
- käituma keskkonda säästvalt ja turvaliselt;
- väärtustama kultuuri, tervist ja erinevaid keskkondi.
- Laps oskab kirjeldada ennast, oma kodu ja perekonda;
- eristab kehaosi ja mõistab privaatsust;
- mõistab erinevusi inimeste vahel;
- käitub ebaturvalises olukorras õigesti;
- mõistab tervisekäitumist (hügieen, uni, hammaste tervis, toitumine, liikumine);
- märkab oma tegevuse mõju keskkonnale;
- tunneb loodust, aastaaegu ja ilmastikunähtusi;
- orienteerub liikluses;
- mõistab raha otstarvet ja digiohutust.

Keel ja kõne - oodatavad tulemused (6–7 a)

Luaa võimalusi keele kasutamiseks; tutvustada erinevaid keeli ja kultuure; toetada mitme meele kasutamist; soodustada ettelugemist, jutustamist, dramatiseerimist ja lugemishuvi.

- Laps suhtleb eakohaselt;
- mõistab kuuldu sisu;
- väljendab oma mõtteid;
- jutustab pildi, teksti või kogemuse põhjal;
- kasutab liitlauseid;
- valdab piisavat sõnavara;
- hääldab õigesti;
- tunneb tähti, loeb ja kirjutab 1–2-silbilisi sõnu;
- teab peast luuletusi ja laule.

Eesti keelt teise keelena kõnelev laps saab aru, kasutab õpitud sõnavara, tunneb tähestikku, loeb ja kirjutab lihtsaid sõnu, kasutab viisakuse väljendeid, kordab õigesti häälikuid, teab eestikeelseid luuletusi/laululisi tekste.

Matemaatika - oodatavad tulemused (6–7 a)

Suunata märkama matemaatilisi seoseid; kasutada mängu, vaatlus- ja igapäevatoimingute sidumist matemaatikaga; toetada mõistete üldistamist ja objektide omaduste võrdlemist.

- Laps oskab jaotada esemeid hulkadesse kahe tunnuse järgi, võrrelda hulki;
- loendada 12ni ja kirjutada numbreid;

- liita ja lahutada 5 piires;
- järjestada esemeid suuruse järgi;
- kasutada ajalisi mõisteid;
- orienteeruda ruumis;
- määrata täistundi;
- nimetada nädalapäevi, kuid ja aastaaegu;
- tunneb mõõtühikuid;
- mõõdab kokkuleppelise vahendiga;
- tunneb geomeetrilisi kujundeid;
- märkab mustreid ja jätkab neid.

Kunst - oodatavad tulemused (6–7 a)

Pakkuda võimalusi loovaks eneseväljenduseks; toetada materjalide ja tehnikate katsetamist; tutvustada visuaalset kultuuri ja kunstipärandit; siduda kunsti igapäevaeluga.

- Laps märkab detaile ja seoseid;
- kujutab ümbritsevat isikupäraselt;
- kasutab mitmesuguseid tehnikaid ja materjale;
- töötab ohutult;
- tutvustab oma tööd ja arutleb teiste tööde üle;
- loob ühistöid;
- vaatleb kunstiteoseid ja vestleb kogetust;
- kasutab kunsti õpikeskkonna kujundamisel;

Muusika - oodatavad tulemused (6–7 a)

Pakkuda röömu laulmisest, pillimängust, liikumisest ja muusika kuulamisest; toetada loomingulist väljendust ja muusikast rääkimist; tutvustada muusikalist mitmekesisust ja pärimust.

- Laps laulab üksi ja koos;
- kuulab muusikat tähelepanelikult ja iseloomustab seda;
- eristab pille;
- mängib lihtsaid kaasmänge pillidel;
- liigub muusika rütmis;
- tantsib eakohaseid tantse;
- kasutab loovat liikumist ja rütmilisi võtteid.

Liikumine - oodatavad tulemused (6–7 a)

Tagada aktiivne tegevus; pakkuda erinevaid liikumisviise; arendada üld- ja peenmotoorikat, põhiliikumisi ja kehalisi võimeid; toetada kahe käe kasutamist; pakkuda igapäevaseid liikumistegevusi ja juhendatud harjutusi.

- Laps keskendub kehalisele tegevusele;
- järgib ohutusreegleid;
- sooritab põhiliikumisi koordineeritult;
- teeb osavust, tasakaalu, painduvust, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi;
- hoiab tasakaalu;
- täidab õpetaja juhiseid ja näitab ise ette;
- teeb rütmiliikumisi;
- liigub muusika tempos;

- kasutab liikumisvahendeid;
- mängib liikumis- ja spordimänge;
- nimetab igapäevaseid liikumisviise ja spordialasid.

4. LAPSE ARENGU HINDAMISE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED, DOKUMENTEERIMINE JA KORRALDUS

Lapse arengu hindamine on alushariduses oluline lapse individuaalsete eripärade mõistmiseks, tema arengu ja heaolu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgipäraseks kavandamiseks. Lähtutakse iga lapse arengutasemest ja toevajadustest ning kujundatakse lapsest lähtuv, turvaline ja arengut toetav õpi- ja kasvukeskkond. Lapse arengu hindamine ja toetamine eeldab järjepidevat koostööd lapse, tema pere ning lastehoiu töötajate vahel.

Lapse toetamine lastehoius lähtub nüüdisaegsest õpikäsitusest ning kaasava hariduse põhimõtetest, mille kohaselt arvestatakse iga lapse individuaalsust, arengutempot, võimeid ja vajadusi. Lapse arengut toetatakse järjepidevalt igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses, tuginedes lapse tugevuste märkamisele ning arenguvajaduste varajasele tuvastamisele.

Lapsehoidja/õpetaja jälgib ja hindab lapse arengut süsteemselt ning kohandab õppe- ja kasvatustegevust vastavalt lapse vajadustele. Vajadusel rakendatakse individuaalseid lähenemisi, sealhulgas diferentseerimist, kohandusi ning koostatakse individuaalse arengu jälgimise kaart. Lapse arengu toetamisel tehakse koostööd tugispetsialistidega.

Rühma töötajad jälgivad ja hindavad lapse arengut ning toimetulekut igapäevaselt ning kohandavad õppe- ja kasvatustegevust vastavalt lapse individuaalsetele vajadustele ja võimetele. Lapse arengu hindamisel lähtutakse alushariduse riiklikus õppekavas sätestatud põhimõtetest (AHS § 23 lõige 5). Hindamine on järjepidev osa õppe- ja kasvatustegevusest ning toimub igapäevatoimingutes, vabamängus ning kavandatud õppe- ja kasvatustegevustes.

Hindamise tulemustele tuginedes kavandatakse õppe- ja kasvatustegevusi, mis arendavad lapse:

- **enesekohaseid pädevusi**, sh eneseregulatsiooni, eneseteadvust, eneseväljendust ja positiivset enesehinnangut;
- **sotsiaalseid pädevusi**, sh koostööoskust, empaatiavõimet, reeglite järgimist ning suhtlemisoskust erinevates olukordades;
- **õpipädevust**, sh huvi õppimise vastu, keskendumisoskust, probleemide lahendamise oskust ning valmisolekut uute kogemuste omandamiseks;
- **suhtluspädevust**, sh keeleliste oskuste, enese väljendamise ja kuulamisoskuse arengut;
- **kultuuri- ja väärtuspädevust**, sh lugupidavat suhtumist endasse ja teistesse, erinevuste märkamist ning väärtushoiakute kujunemist.

Hindamise aluseks on lapse arengu eeldatavad tulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades. Lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust tutvustatakse lapsevanematele ning neid kaasatakse hindamisprotsessi. Koostöös vanemaga seatakse lapse arengut toetavad eesmärgid ning kavandatakse sobivad tugimeetmed.

Hindamise eesmärk on kujundada terviklik ülevaade lapse arengust, tuua esile lapse tugevused ja arendamist vajavad valdkonnad, selgitada välja lapse lähima arengu

tsoon ning hinnata arengut soodustavaid ja takistavaid tegureid õpi- ja kasvukeskkonnas.

Lapsehoidja/õpetaja koostab vähemalt 1 kord õppeaastas lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte ning vajadusel viib lapse arengu toetamiseks vanemaga läbi arenguveestluse, kus:

- 1) annab vanemale tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;
- 2) vanem esitab seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes;
- 3) lepatakse kokku mõlema osapoole edasised tegevused lapse arengu toetamiseks

Arenguveestluse tulemused dokumenteeritakse.

5.1. Lapse arengut toetava õpi- ja kasvukeskkonna kujundamine

Lapse arengut toetava õpi- ja kasvukeskkonna loomine on alushariduse keskne ülesanne.

Keskcond peab toetama lapse positiivse enesehinnangu kujunemist ning soodustama tema arengut iseseisvaks, algatusvõimeliseks ja aktiivseks õppijaks. Õpi- ja kasvukeskkond kannab alushariduse põhiväärtust – kaitsta ja edendada lapse õigust täisväärtuslikule, turvalisele ja hoolivale lapsepõlvele. Lapsega tegelevad täiskasvanud on lapse arengu suunajad, toetajad ja juhendajad ning vastutavad keskkonna loomise eest, mis toetab lapse mitmekülgset arengut.

Õppe- ja kasvatustegevustes ning spontaansetes õpiolukordades lõimitakse erinevaid valdkondi, tegevusi ja teemasid. See võimaldab kasutada vabamängu, katsetamist, liikumist, muusikat ning loovust ja aktiivset õppimist toetavaid meetodeid nii individuaal- kui ka rühmategevustes.

Mitmekesine õpikeskkond toetab lapse sotsiaalse pädevuse arengut, sealhulgas koostööoskust, suhtlemisoskust, reeglite järgimist ja empaatiavõimet.

Õpiolukorra loomine on pidev protsess, milles on aktiivsed osalised nii laps kui ka täiskasvanu.

Laps õpib igal ajal ja igas kohas – kodus, lastehoius, siseruumides ja õues, lähikümbruses ning laiemas keskkonnas. Seetõttu on oluline, et õpi- ja kasvukeskkond oleks lapsele sobiv, turvaline ja arengut toetav nii kodus kui ka haridusasutuses, toetades lapse suhtluspädevuse ning üldoskuste kujunemist.

5.2 Erivajadustega laste toetamine ja arendamine

Õpetaja/lapsehoidja ülesanne on jälgida lapse arengut igapäevases tegevuses, märgata muutusi ja murekohti ning kirjeldada lapse toimetulekut erinevates olukordades.

Vähemalt kord aastas hindab lapse kõne arengut eripedagoog või logopeed.

Lapsele vajaliku toe liigi määramine algab õpetaja/lapsehoidja tähelepanekutest ja analüüsist igapäevases õpikeskkonnas.

See protsess jaguneb kolmeks omavahel seotud etapiks: märkamine, kaardistamine ja sekkumine.

Juhul, kui lapsel ilmneb vajadus saada tuge, teavitab lastehoid sellest lapse vanemat ja lepatakse kokku järgmised sammud (AHS § 39 lõige3). Kui hindamise viib läbi spetsialist väljastpoolt lastehoidu, on selleks vaja vanema nõusolekut.

Erivajadustega lapsega tehtav töö lähtub konkreetse lapse erivajadustest ja arengutasemest. Sellest lähtuvalt viiakse läbi rühma nädalakava alusel kohandatud tegevusi (lihtsustatud või keerulisemad ülesanded) või individuaalseid tegevusi.

5. VANEMATEGA TEHTAVA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Koostöö perega on õppekava üks olulisemaid alustalasid – avatud suhtlus ja ühised eesmärgid annavad lapse arengule tugeva toe. Koostöö vanematega on lapse arengu toetamise lahutamatu osa. Lapsevanem on partner, kellega jagatakse teavet lapse arengu, heaolu ja õppeprotsessi kohta. Koostöö põhineb vastastikusel usaldusel, avatud suhtlemisel ja regulaarsel infovahetusel.

Vanemat teavitatakse lapse arengust ja õppe- ning kasvatustegevusest erinevate suhtluskanalite kaudu (nt arenguveestlused, igapäevane suhtlus). Vanemal on võimalus osaleda lapse arengut puudutavate otsuste tegemisel ning anda tagasisidet.

Vajadusel kaasatakse vanem individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamisse ja rakendamisse ning lepitakse kokku ühised tegevused lapse arengu toetamiseks nii lastehoius kui ka kodus.

Lastehoid teeb koostööd haridus-, kultuuri- ja spordiasutuste, kogukonna ja erinevate organisatsioonidega, et rikastada õpikeskkonda ja pakkuda lastele mitmekesiseid arenguvõimalusi.

Lapse toetamise ja koostöö eesmärk on tagada lapse heaolu, toetada tema mitmekülgset arengut ning luua eeldused edukaks toimetulekuks edasises haridustees.

Lastehoid toetab koostöös koduga lapse väärtuste ja hoiakute kujunemist, mis on aluseks lapse tasakaalustatud arengule ja toimetulekule ühiskonnas.

Koostöö eesmärgiks on lapse arengu igakülgne toetamine.

Koostöö lastehoiu personali ja vanemate vahel põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel, mis on aluseks lapse kohanemisele ning turvatunde tekkimisele lastehoius.

Koostöö aluseks on vastastikune positiivne, heatahtlik ja usalduslik suhtumine

Vanemal ja lastehoiu personalil on ühine vastutus lapsele soodsa arengukeskkonna loomisel ning tema arengu toetamisel.

Toimiva koostöö loomiseks

- ollakse avatud suhtlejad
- räägitakse vanemaga läbi vastastikused ootused ja soovid
- kuulatakse tähelepanelikult, millest vanem soovib lastehoidu oma lapse puhul teavitada
- luuakse süsteemne infovahetus
- kaasatakse vanemaid võimaluse piires õppe- ja kasvatusprotsessi ning ürituste kavandamisse ja läbiviimisesse.
- parendatakse vanemate poolt saadud tagasiside kaudu lastehoiu tegevust.

5.1 Koostöö vormid

1. Harjutamisnädal lapse lastehoidu tulekul

Esimesel lastehoiunädalal toimub lapse ja vanema sisseelamine lastehoiu ellu ning tutvumine rühmakaaslaste ja rühma töötajatega. Võimalusel alustame harjutamist hoiuga õues oleku ajal. Esimesel nädalal viibib laps lastehoius pool päeva, kuni puhkeaja alguseni. Kahel esimesel päeval on lapse vanemal võimalus viibida koos lapsega. Alates kolmandast päevast on soovitatav jätta laps lastehoiu töötajate hoole alla. Lapse kohanemine lastehoiuga on individuaalne ning kohanemise tempo ja viis sõltub konkreetse lapse arengust ja vajadustest.

2. Igapäevane suhtlemine lapse toomise ja viimise ajal

Igapäevaselt vahetatakse olulist lapse kohta käivat ning rühma töökorraldust puudutavat infot. Soovi korral on lapsehoidjaga võimalik kokku leppida aeg pikemaks vestluseks.

3. Koosolek

Lastehoid kutsub vanematega tehtava koostöö edendamiseks vähemalt kaks korda aastas kokku vanemate koosoleku.

4. Infovahetus

Lapse haigestumisest lasteaias teavitatakse vanemat telefoni teel.

5. Arenguvestlused

Lapsehoidja/õpetaja koostab vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte ning vajadusel viib lapse arengu toetamiseks vanemaga läbi arenguvestluse.

6. Ühisüritused

Vanematega koostöös toimuvad traditsioonilised ühisüritused: isadepäev, jõulupidu, lastehoiu sünnipäev, emadepäev, lastehoiu lõpuaktus kooliminejatele.

5.2 Vastastikused õigused ja kohustused (Alusharidusseadus, edaspidi AHS § 31, 32)

Vanemal on seaduses sätestatud korras õigus:

- Saada lastehoiult tuge lapse arengu ning tema alushariduse omandamise toetamisel
- saada lastehoiult teavet õppe- ja kasvatustegevuse korralduse kohta
- teha lastehoiule ettepanekuid õppe- ja kasvatustegevuse korraldamiseks.

Vanemal on seaduses sätestatud korras kohustus:

- esitada lastehoiule oma kontaktandmed ning teatada nende muutumisest;
- teha lastehoiuga koostööd lapse arengu toetamiseks ning lapsele tugiteenuste võimaldamiseks;
- pöörduda lastehoiu ettepanekul nõustamismeeskonna poole;
- tagada lapse arenguks ja alushariduse omandamiseks soodsad tingimused ja katta sellega kaasnev kulu;
- teavitada kirjalikult lastehoidu lapse terviseseisundist tulenevatest eritingimustest, mille alusel kohandatakse võimaluste piires lapse päevakava, õpi- ja kasvukeskkonda ning õppe- ja kasvatustegevust;
- teha lastehoiuga koostööd.

Lastehoiul ja selle pidajal on seaduses sätestatud korras õigus:

- korraldada lastehoiu koostööd kogukonna, põhikooli ja muude asutustega;
- pöörduda lapse seadusliku esindaja poole tema AHSs sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks ja rakendada teisi lapse õiguste kaitsega seotud meetmeid.

Lastehoiul ja selle pidajal on seaduses sätestatud korras kohustus:

- tagada lapsele kvaliteetne alusharidus ning turvaline õpi- ja kasvukeskkond;
- teavitada vanemat õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest;
- jälgida regulaarselt lapse arengut ning anda vanemale sellekohast tagasisidet;
- pakkuda lapsele tuge;
- nõustada vanemat lapse arengu ja alushariduse küsimustes.

6. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Lastehoiu õppekava on paindlik ja selle rakendamine lähtub lapse hetkevajadustest. Olulisem kui tegevuste hulk on turvatunne, järjepidevus ja positiivne õhkkond. Lastehoiu õppekava on tähtajatu dokument, mida vaadatakse läbi ja vajadusel uuendatakse mitte vähem kui üks kord kahe õppeaasta jooksul. Õppekava uuendamise eest vastutab lastehoiu juhatus koostöös lapsehoidjatega.